

Національний університет

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Національний університет
водного господарства та природокористування

Кафедра обліку і аудиту

06-02-05

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для виконання практичних занять

з дисципліни

«Облік та звітність підприємств»

для студентів спеціальності 7.03050801

«Фінанси і кредит» денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
методичною комісією
зі спеціальності
«Фінанси і кредит»
Протокол № __
від _____ 2013 р.

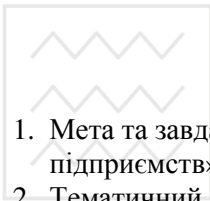
Рівне - 2013

Методичні вказівки для виконання практичних занять з дисципліни «Облік та звітність підприємств» для студентів спеціальності 7.03050801 «Фінанси і кредит» денної та заочної форм навчання / Т.Г. Бондарева, М.М. Мосійчук. — Рівне: НУВГП, 2013.— 52 с.

Упорядники: Т.Г. Бондарева, к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
М.М. Мосійчук, ст. викладач кафедри обліку і аудиту

Відповідальний за випуск: Лазаришина І.Д., д.е.н., професор,
зав. кафедри обліку і аудиту

ЗМІСТ

1. Мета та завдання навчальної дисципліни «Облік та звітність підприємств»	3
2. Тематичний зміст практичних занять.....	5
3. Список рекомендованих джерел	46
4. Зразок виконаної практичної роботи	48

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»

Мета дисципліни полягає у поглибленні теоретичних знань та розвитку практичних навичок, отриманих під час вивчення курсу «Бухгалтерський облік», для формування вмінь складання бухгалтерської звітності та її тлумачення, використання в плануванні та оцінці діяльності підприємств.

Завдання навчальної дисципліни:

- узагальнення теоретичних основ побудови фінансового, управлінського, податкового та статистичного обліку в Україні;
- ознайомлення з правилами складання фінансової звітності підприємств;
- отримання розуміння впливу облікової політики на показники фінансової звітності;
- отримання практичних навичок з формування та тлумачення показників фінансової звітності;
- ознайомлення з податковою, статистичною та іншою звітністю підприємств.

Предмет навчальної дисципліни – методика і техніка складання та тлумачення звітності підприємств.

Після вивчення дисципліни студенти повинні **знати**:

- вимоги до організації обліку та звітності в Україні;
- призначення, принципи, якісні характеристики та склад фінансової звітності підприємства;
- призначення та склад податкової, статистичної та управлінської звітності;
- структуру та методика формування показників фінансової звітності в розрізі її основних форм;
- основи організації обліку й звітності на підприємстві;
- методика аналізу фінансового стану підприємства;

Студенти також повинні **вміти**:

- оцінити якість фінансової звітності перед її аналізом;
- обґрунтовувати вибір облікової політики та облікової оцінки керівництва;
- оцінити вплив облікової політики на оцінку фінансового стану та результатів діяльності підприємства.

Опрацювання практичних занять узгоджується з курсом лекцій з навчальної дисципліни «Облік та звітність підприємств».

Ефективність виконання практичного заняття залежить від своєчасного ознайомлення з лекційним матеріалом та нормативними документами щодо теми заняття.

Обсяг практичних занять з дисципліни «Облік та звітність підприємств» у годинах узагальнено в табл. 1.

Таблиця 1

**Розподіл часу практичних занять з дисципліни
«Облік та звітність підприємств»**

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Фінансова звітність			
1.	Концептуальні основи обліку та звітності в Україні	2	–
2.	Баланс	2	1
3.	Звіт про фінансові результати	2	2
4.	Звіт про власний капітал	2	1
5.	Звіт про рух грошових коштів	2	1
6.	Примітки до фінансових звітів	2	1
	Разом	12	6
Змістовий модуль 2. Особливі випадки складання фінансових звітів			
7.	Особливості фінансової звітності суб'єкта малого підприємництва	2	1
8.	Консолідована фінансова звітність	2	1
9.	Фінансові звіти в умовах гіперінфляції	2	–
	Разом	6	2
Змістовий модуль 3. Інша звітність підприємств			
10.	Податкова, статистична та управлінська звітність підприємств	–	–
	Разом	–	–
	Всього	18	8

2. ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ

План заняття

1. Призначення та класифікація основних форм фінансової звітності.
2. Якісні характеристики фінансової звітності.
3. Принципи підготовки фінансової звітності.
4. Етапи формування фінансової звітності.

Мета заняття: удосконалення, поглиблення та закріплення знань щодо загальних вимог до звітності підприємств.

Практичні завдання

Завдання 1. Провести класифікацію фінансової звітності за вказаними в табл. 2 класифікаційними ознаками, використавши зазначені елементи: річна, консолідована, індивідуальна, стандартна, бюджетних організацій, поточна (періодична, проміжна), зведена, банківських установ, спрощена, множинна, комерційних організацій.

Таблиця 2

Класифікація фінансової звітності

Класифікаційні ознаки	Види звітності
За періодичністю	
За охопленням даних	
За обсягом діяльності	
За специфікою діяльності	

Завдання 2. Знайти відповідне пояснення до кожної наведеної якісної характеристики (табл. 3).

**Якісні характеристики інформації,
яка наводиться у фінансових звітах**

Якісна характеристика	Пояснення	
1	2	
дохідливість	А	фінансова звітність повинна містити лише доречну інформацію, яка впливає на прийняття рішень користувачами, дає змогу вчасно оцінити минулі, теперішні та майбутні події, підтвердити та скоригувати їхні оцінки, зроблені у минулому
доречність	Б	інформація повинна бути дохідливою і розрахованою на однозначне тлумачення її користувачами за умови, що вони мають достатні знання та зацікавлені у сприйнятті цієї інформації
достовірність	В	фінансова звітність повинна надавати можливість користувачам порівнювати фінансові звіти підприємства за різні періоди, фінансові звіти різних підприємств. Передумовою зіставності є наведення відповідної інформації попереднього періоду та розкриття інформації про облікову політику її зміни
зіставність	Г	інформація, наведена у фінансовій звітності, є достовірною, якщо вона не містить помилок та перекручень, здатних вплинути на рішення користувачів звітності

Завдання 3. Пояснити, які принципи бухгалтерського обліку відповідають чи порушені за такими господарськими операціями:

- 1) за рахунок підприємства «Флора» придбано автомобіль для особистих потреб директора;
- 2) у поточному періоді придбано товари за 5,0 тис. грн., а планується їх реалізувати за 7,5 тис. грн. У балансі наведена вартість товарів 7,2 тис. грн.;
- 3) підприємство використовує прямолінійний метод нарахування амортизації основних засобів з 2010 року;
- 4) підприємство придбало обладнання за 10,0 тис. грн., на ринку його вартість складає 15,0 тис. грн. У звітності відображена вартість обладнання в сумі 15 тис. грн.;

- 5) матеріальні цінності в сумі 8,0 тис. грн. передано фірмі ABC на відповідальне зберігання, при цьому рахунок «Матеріали» було зменшено на 8,0 тис. грн.;
- 6) грошові кошти, які надійшли від клієнта в рахунок наступних періодів, були в обліку відображені як дохід;
- 7) засновник придбав для свого підприємства меблі за власний рахунок. Якими принципами повинен керуватися бухгалтер при відображенні господарської операції в обліку?
- 8) підприємство реалізувало в березні товари, що були придбані в лютому та березні. Якими принципами повинен керуватися бухгалтер при відображенні господарської операції в обліку;
- 9) підприємство створює резерв сумнівних боргів за усіма видами дебіторської заборгованості методом 4% від чистого доходу від реалізації;
- 10) фінансовий результат господарської діяльності розраховується кожного місяця;
- 11) при складанні балансу бухгалтер оцінку запасів показав лише за первісною вартістю;
- 12) підприємство придбало такі запаси: паливо – 4 тонни за ціною 1200 грн., матеріали – 50 кг за ціною 160 грн. У фінансовій звітності ця операція показана у грошовій вартості.

Завдання 4. Назвати етапи формування фінансової звітності та визначити процедури, які передують заповненню форм фінансової звітності, становлять впорядковану сукупність дій та методологічних прийомів, виконання яких дасть змогу безпосередньо приступити до її складання.

? Питання для самоперевірки виконаного практичного заняття

1. Які завдання формування фінансової звітності встановлені у Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»?
2. У чому полягає сутність звітності та яка є класифікація видів звітності?
3. Які етапи підготовки та складання річної фінансової звітності?
4. Кому підприємства подають фінансову звітність?
5. Які строки подання фінансової звітності?

ТЕМА 2. БАЛАНС

План заняття

1. Узгодження показників форми №1 «Баланс» з рахунками бухгалтерського обліку.
2. Складання форми №1 «Баланс» за даними оборотно-сальдової відомості.

Мета заняття: формування професійних умінь і навичок з методики складання Балансу підприємства (ф. №1), застосування знань на практиці.

Практичні завдання

Завдання 1. Скласти баланс підприємства за наведеною нижче інформацією, якщо склад господарських засобів та джерел їх утворення представлений у такому вигляді (табл. 4):

Таблиця 4

Вихідні дані для складання ф. № 1 «Баланс»

№ з/п	Показник	Сума по варіанту, тис. грн.			
		1	2	3	4
1	2	3	4	5	6
1.	Забезпечення виплат персоналу	40	50	31	14
2.	Грошові кошти в національній валюті на поточному рахунку в банку	235	58	109	74
3.	Грошові кошти в національній валюті в касі	5	2	3	1
4.	Короткострокові кредити банків	590	380	600	510
5.	Незавершене виробництво	1030	220	817	652
6.	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	5	260	120	308
7.	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:				
	– первісна вартість	150	270	839	369
	– резерв сумнівних боргів	50	60	84	43
8.	Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	24	20	84	64

1	2	3	4	5	6
9.	Основні засоби: – первісна вартість – знос	5180 2340	5960 2640	4731 1989	3108 931
10.	Нерозподілений прибуток	60	100	112	84
11.	Поточні зобов'язання з одержаних авансів	20	30	15	42
12.	Поточні зобов'язання із внутрішніх розрахунків	1	–	–	2
13.	Резервний капітал	70	80	54	38
14.	Паливо	390	500	45	87
15.	Інші поточні зобов'язання	30	70	21	57
16.	Інша поточна дебіторська заборгованість	120	70	75	38
17.	Незавершені капітальні інвестиції	30	170	–	–
18.	Довгострокові кредити банків	110	120	135	205
19.	Статутний капітал	4020	4020	3551	2164
20.	Інші оборотні активи	20	10	4	7
21.	Інший додатковий капітал	720	730	340	502
22.	Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	20	30	18	23
23.	Аванси видані	340	460	190	210
24.	Нематеріальні активи: – первісна вартість – накопичена амортизація	14 4	10 5	74 29	38 11
25.	Поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці	40	40	10	30
26.	Товари	10	50	82	131
27.	Поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування	10	30	8	15
28.	Витрати майбутніх періодів	40	75	–	52
29.	Запасні частини	400	600	218	204
30.	Неоплачений капітал	100	90	42	17
31.	Вилучений капітал	50	60	14	9

Завдання 2. Ознайомитись з додатком 1 «Узгодження показників форми №1 «Баланс» з рахунками бухгалтерського обліку».

Завдання 3. За даними оборотно-сальдової відомості (табл. 5) скласти форму №1 «Баланс» на кінець та на початок звітних періодів.

Таблиця 5

Оборотно-сальдова відомість

№	Назва рахунку, субрахунку	Залишок на початок		Оборот за місяць		Залишок на кінець	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
1	2	3	4	5	6	7	8
103	Будинки та споруди	257040,00	–	7500,00	97500,00	167040,00	–
104	Машини та обладнання	8024,28	–	6000,00	2700,00	11324,28	–
105	Транспортні засоби	36000,00	–	–	36000,00	–	–
106	Інструменти, прилади та інвентар	500,00	–	–	500,00	–	–
109	Інші основні засоби	–	–	10000,00	–	10000,00	–
112	Малоцінні необоротні МА	–	–	500,00	–	500,00	–
117	Інші необоротні МА	–	–	550,00	–	550,00	–
131	Знос основних засобів	–	84338,38	53637,50	2653,40	–	33354,28
132	Знос інших необоротних МА	–	–	–	500,00	–	500,00
143	Інвестиції непов'язаним сторонам	–	–	65000,00	–	65000,00	–
152	Придбання (виготовлення) ОЗ	–	–	10000,00	10000,00	–	–
153	Придбання (виготовлення) інших необоротних МА	–	–	1050,00	1050,00	–	–
201	Сировина й матеріали	–	–	43682,00	10558,30	33123,70	–
23	Виробництво	–	–	6500,00	6500,00	–	–
26	Готова продукція	2377,00	–	6500,00	6190,00	2687,00	–
301	Каса в національній валюті	–	–	7650,62	7550,62	100,00	–
311	Поточні рахунки в нац. валюті	35000,00	–	16406,58	48431,30	2975,28	–
312	Поточні рахунки в іноземній валюті	10640,00	–	–	10640,00	–	–

Продовження табл. 5

1	2	3	4	5	6	7	8
361	Розрахунки з вітчизняними покупцями	–	–	14394,00	14394,00	–	–
371	Розрахунки за виданими авансами	–	–	33600,00	33600,00	–	–
372	Розрахунки з підзвітними особами	–	–	2400,00	2400,00	–	–
377	Розрахунки з іншими дебіторами	–	–	70280,00	70280,00	–	–
40	Статутний капітал	–	202000,0	–	–	–	202000,00
424	Безоплатно одержані НА	–	–	–	3000,00	–	3000,00
44	Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)	–	60000,00	22345,00	5393,10	–	43048,10
46	Неоплачений капітал	3000,00	–	–	3000,00	–	–
631	Розрахунки з вітчизняними постачальниками	–	–	31860,00	31860,00	–	–
632	Розрахунки з іноземними постачальниками	–	–	10620,00	10620,00	–	–
641	Розрахунки за податками /ПДВ	–	–	-1862,80	2844,00	–	4706,80
641	Розрахунки за податками /ПДФО	–	387,34	387,34	357,61	–	357,61
643	Податкові зобов'язання	–	–	1472,00	1472,00	–	–
644	Податковий кредит	–	–	5600,00	5600,00	–	–
651	Розрахунки за пенсійним забезпеченням	–	1804,94	1804,94	1677,45	–	1677,45
661	Розрахунки за заробітною платою	–	4050,62	4551,98	4270,00	–	3768,64
662	Розрахунки з депонентами	–	–	–	432,58	–	432,58
681	Розрахунки за авансами одержаними	–	–	8832,00	8832,00	–	–

Продовження табл. 5

1	2	3	4	5	6	7	8
685	Розрахунки з іншими кредиторами	–	–	1992,00	2446,80	–	454,80
701	Дохід від реалізації готової продукції	–	–	14394,00	14394,00	–	–
713	Дохід від операційної оренди активів	–	–	1200,00	1200,00	–	–
714	Дохід від операційної курсової різниці	–	–	20,00	20,00	–	–
718	Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів	–	–	5000,00	5000,00	–	–
742	Дохід від реалізації необоротних активів	–	–	65480,00	65480,00	–	–
791	Результат операційної діяльності	–	–	18015,00	18015,00	–	–
793	Результат іншої звичайної діяльності	–	–	87745,00	87745,00	–	–
901	Собівартість реалізованої готової продукції	–	–	6625,00	6625,00	–	–
91	Загальновиробничі витрати	–	–	2200,00	2200,00	–	–
92	Адміністративні витрати	–	–	4690,00	4690,00	–	–
93	Витрати на збут	–	–	1306,90	1306,90	–	–
974	Втрати від неопераційних курсових різниць	–	–	40,00	40,00	–	–
975	Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій	–	–	63350,00	63350,00	–	–
976	Списання необоротних активів	–	–	24355,00	24355,00	–	–
	Разом	352581,28	352581,28	737674,06	737674,06	293300,26	329300,26

? Питання для самоперевірки виконаного практичного заняття

1. Охарактеризуйте загальні вимоги до розкриття статей балансу на основі П(С)БО 2 «Баланс».
2. Якою є структура активу та пасиву «Балансу» (ф. №1)?
3. Який інформаційний зв'язок є між статтями «Балансу» (ф. №1) та планом рахунків бухгалтерського обліку?
4. Обґрунтуйте важливість правильного читання «Балансу» (ф. №1) в сучасних умовах господарювання.
5. Які є основні балансові співвідношення (рівняння)? У чому полягає їх економічний зміст?
6. Охарактеризуйте «Балансу» (ф. №1) як основне джерело економічного аналізу.

Список рекомендованих джерел [1, 5, 16, 18, 20, 21, 22, 23]

ТЕМА 3. ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

План заняття

1. Балансове узагальнення показників «Звіту про фінансові результати» (ф. №2).
2. Складання форми №2 «Звіт про фінансові результати» за даними бухгалтерського обліку.

Мета заняття: формування професійних умінь і навичок з методики складання «Звіту про фінансові результати» (ф. №2), застосування знань на практиці.

Практичні завдання

Завдання 1. Ознайомитись з додатком 2 «Узгодження показників форми №2 «Звіт про фінансові результати» з рахунками бухгалтерського обліку».

Завдання 2. Скласти перший розділ Звіту про фінансові результати підприємства за наведеною нижче інформацією, якщо доходи та витрати підприємства представлені у такому вигляді (табл. 6):

Вихідні дані для складання ф. № 2 «Звіт про фінансові результати»

Стаття	Сума, тис. грн.	Код статті ф. №2
1	2	3
1. Дохід (виручка) від реалізації готової продукції 360 тис. грн., у т.ч. ПДВ	?	
2. ПДВ у вартості реалізації готової продукції	?	
3. Нарахована заробітна плата адміністративному персоналу	9	
4. Нарахування єдиного внеску на фонд оплати праці адміністративного персоналу	3	
5. Витрати на розрахунково-касове обслуговування	1	
6. Собівартість реалізованої продукції	160	
7. Дохід від реалізації виробничих запасів на суму 6 тис. грн., у т.ч. ПДВ	?	
8. Витрати на зв'язок	2	
9. Витрати на рекламу готової продукції	1	
10. Дохід від інвестицій в дочірнє підприємство, облік якого ведеться методом участі в капіталі	10	
11. Отримані дивіденди від акцій	20	
12. Винагорода від здачі у фінансову оренду необоротних активів	11	
13. Отримані відсотки за облігаціями	3	
14. Отримано оплату за оренду приміщення	4	
15. Одержано штраф від орендаря за невиконання умов договору	2	
16. Витрати на відрядження адміністративного персоналу	2	
17. Витрати на страхування готової продукції	1	
18. Витрати на гарантійний ремонт	2	
19. Оплата праці менеджерів зі збуту	15	
20. Дохід від реалізації цінних паперів	3	
21. Дохід від безкоштовно отриманих основних засобів	2	
22. Нарахування єдиного внеску на фонд оплати праці менеджерів	6	
23. Послуги з охорони офісу	2	
24. Дохід від реалізації цілісних майнових комплексів 12 тис. грн., у т.ч. ПДВ	?	

1	2	3
25. Собівартість реалізованих виробничих запасів	2	
26. Витрати на відрядження менеджерів зі збуту	1	
27. Нархована амортизація основних засобів відділу збуту	2	
28. Втрати від знецінення запасів	1	
29. Сплачені відсотки за банківськими кредитами	2	
30. Витрати, пов'язані з випуском, утриманням та обігом власних цінних паперів	4	
31. Плата за аудиторські послуги	3	
32. Пеня по екологічному податку	1	
33. Штраф, сплачений постачальнику за невиконання умов договорів	2	
34. Собівартість, реалізованих фінансових інвестицій	3	
35. Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій	1	
36. Податок на прибуток за даними податкового обліку	41	

Завдання 3. Скласти форму №2 «Звіт про фінансові результати», відтворивши показники першого розділу «Звіту про фінансові результати» (ф. №2) (табл. 7).

Таблиця 7

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	20348	?
Податок на додану вартість	015	(?)	(3186)
Акцизний збір	020	(-)	(-)
	025	(-)	(-)
Інші вирахування з доходу	030	(-)	(-)
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	?	?
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(23508)	(15904)

1	2	3	4
Валовий:			
прибуток	050	?	?
збиток	055	(?)	(?)
Інші операційні доходи	060	14139	13970
Дохід від первісного визнання біологічних активів та сільськогосподарської продукції	061	-	-
Адміністративні витрати	070	(2334)	(3086)
Витрати на збут	080	(3)	(?)
Інші операційні витрати	090	(?)	(22918)
Витрати від первісного визнання біологічних активів та сільськогосподарської продукції	091	(-)	(-)
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100	864	-
збиток	105	(-)	(12011)
Дохід від участі в капіталі	110	-	-
Інші фінансові доходи	120	-	-
Інші доходи	130	20	3869
Фінансові витрати	140	(8666)	(?)
Втрати від участі в капіталі	150	(-)	(-)
Інші витрати	160	(27)	(3580)
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	?	-
збиток	175	(?)	(18965)
у т.ч. прибуток від припиненої діяльності та/або прибуток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття унаслідок припинення діяльності	176	-	-
у т.ч. збиток від припиненої діяльності та/або збиток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття унаслідок припинення діяльності	177	(-)	(-)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(?)	(?)
Дохід з податку на прибуток	185	-	-

1	2	3	4
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190	?	?
збиток	195	(?)	(?)
Надзвичайні:			
доходи	200	–	–
витрати	205	(–)	(–)
Податки з надзвичайного прибутку	210	(–)	(–)
Чистий:			
прибуток	220	?	?
збиток	225	(?)	(?)
Забезпечення матеріального заохочення	226	–	–

Завдання 4. Чистий прибуток звітного періоду становив 5 тис. грн. Після дати балансу були оголошені дивіденди:

- 1 грн. на одну просту акцію, яка знаходиться в обігу;
- 20 грн. на одну привілейовану акцію, яких випущено та знаходиться в обігу 100 грн.

Впродовж року були здійснені такі операції з простими акціями (табл. 8):

Таблиця 8

Господарські операції з простими акціями

Господарська операція			Випущені звичайні акції	Придбані акції власної емісії	Акції в обігу після здійснення операції
Номер	та дата	Зміст			
1.	1.01. 201x	кількість акцій на початок звітного періоду	500	–	?
2.	31.05. 201x	випуск нових акцій за грошові кошти	500	–	?
3.	1.12. 201x	придбання власних акцій за грошові кошти	–	200	?
4.	31.12. 201x	кількість акцій на кінець звітного періоду	?	?	?

повного господарства та природокористування

Заповнити III розділ Звіту про фінансові результати «Розрахунок показників прибутковості акцій».

? Питання для самоперевірки виконаного практичного заняття

1. Як класифікується діяльність підприємства з метою складання «Звіту про фінансові результати» (ф. №2)?
2. З яких розділів складається «Звіт про фінансові результати» (ф. №2)? Охарактеризуйте зміст і призначення кожного розділу.
3. Які інформаційні зв'язки є між статтями «Звіту про фінансові результати» (ф. №2) та планом рахунків бухгалтерського обліку?
4. Розкрийте основні критерії визнання доходів та витрат у «Звіті про фінансові результати» (ф. №2).
5. Який алгоритм розрахунку «Чистого прибутку (збитку)»?

Національний університет
повного господарства та природокористування

Список рекомендованих джерел [1, 6, 16, 18, 20, 21, 22, 23]

ТЕМА 4. ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

План заняття

1. Узгодження показників форми №3 «Звіт про рух грошових коштів» з рахунками бухгалтерського обліку.
2. Складання форми №3 «Звіт про рух грошових коштів» за даними бухгалтерського обліку.

Мета заняття. Формування професійних умінь і навичок з методики складання «Звіту про рух грошових коштів» (ф. №3), застосування знань на практиці.

Практичні завдання

Завдання 1. Ознайомитись з додатком 3 «Узгодження показників форми №3 «Звіт про рух грошових коштів» з рахунками бухгалтерського обліку».

Завдання 2. Скласти форму №3 «Звіт про рух грошових коштів».

Необхідно:

1. Визначити кореспонденцію рахунків за господарськими операціями зазначеними в Журналі реєстрації господарських операцій (табл. 9).

Таблиця 9

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.	Класифікація операцій
		Дебет	Кредит		
1	2	3	4	5	6
1.	Надійшли кошти від покупців			456730,00	
2.	Перераховано постачальникам за придбані товари			123980,00	
3.	Надійшли кошти на поточний рахунок за реалізовані основні засоби			23000,00	
4.	Одержано кошти в касу для видачі заробітної плати			115000,00	
5.	Внесено кошти з каси на поточний рахунок			1544,00	
6.	Виплачена заробітна плата			113456,00	
7.	Перераховано ЄСВ			53324,00	
8.	Отримано короткострокову позику банку			50000,00	
9.	За рахунок коштів поточного рахунку виставлено акредитив			45600,00	
10.	Одержано кошти цільового фінансування на будівництво із зовнішніх джерел			250000,00	
11.	Проведено передоплату постачальникам			23000,00	
12.	Придбано проточні фінансові інвестиції			20000,00	
13.	Одержано товар від постачальників			54780,00	
14.	Нараховано амортизацію на основних засобів основного виробництва			7345,00	

1	2	3	4	5	6
15.	Отримано суми страхового відшкодування від страхової компанії			9670,00	
16.	Зараховано на рахунок виручку від реалізації продукції			342770,00	
17.	Перераховано за електроенергію			2400,00	
18.	Нарахована орендна плата			2700,00	
19.	Нараховані відсотки за кредит			15000,00	
20.	Погашено короткострокову позику банку			22000,00	

2. Провести класифікацію господарських операцій використавши наступні умовні позначення:

О – операційна діяльність;

І – інвестиційна діяльність;

Ф – фінансова діяльність;

Н – операція не буде включена до ф. №3.

3. За даними господарськими операціями зробити запис у «Звіт про рух грошових коштів» (ф. №3).

4. Визначити залишок коштів на кінець року та порівняти його із даними Балансу (ф. №2).

Примітка. За даними Балансу залишок коштів на початок року становить – 896 тис. грн., а на кінець 1670 тис. грн.

Завдання 3.

Підприємство займається будівельною діяльністю. Залишок коштів на поточному рахунку підприємства на 1 січня 201_{x+1} року становив 12 тис. грн.

Необхідно:

1. Провести класифікацію господарських операцій в Журналі реєстрації господарських операцій (табл. 10) використавши наступні умовні позначення:

О – операційна діяльність;

І – інвестиційна діяльність;

Ф – фінансова діяльність;

Н – операція не буде включена до ф. №3.

2. За даними господарськими операціями зробити запис у «Звіт про рух грошових коштів» (ф. №3).

3. Визначити залишок коштів на кінець року.

Таблиця 10

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, тис. грн.	Класифікація операцій	Код рядка ф. №3
1	2	3	4	5
1.	Підписано акт виконаних будівельних робіт на суму 180 тис. грн., у т.ч. ПДВ	180		
2.	Отримано на поточний рахунок кошти за виконані будівельні роботи	180		
3.	Надійшов аванс від генерального підрядника на виконання будівельних робіт	200		
4.	Нараховано податок на прибуток	30		
5.	Сплачено податок на прибуток	30		
6.	Отримано на поточний рахунок відсотки, нараховані банком на залишки коштів на поточному рахунку	1		
7.	Відшкодовано підприємству з бюджету ПДВ	5		
8.	Отримано на поточний рахунок штраф від орендаря за невиконання умов договору	4		
9.	Сплачено субпідряднику за виконані будівельні роботи	120		
10.	Перераховано аванс постачальнику за ТМЦ	25		
11.	Нарахована заробітна плата	110		
12.	Отримано в касу кошти з поточного рахунку на виплату заробітної плати та інші виплати	105		
13.	Виплачена з каси заробітна плата	100		
14.	Оплачено відрядження працівників підприємства	6		
15.	Нараховано ЄСВ на заробітну плату працівників	44		
16.	Перераховано ЄСВ	44		
17.	Нараховано ПДФО	12		

1	2	3	4	5
18.	Сплачено ПДФО	12		
19.	Нараховано витрати на освітлення та опалення	18		
20.	Сплачено витрати на освітлення та опалення	18		
21.	Нараховано екологічний податок	2		
22.	Сплачено екологічний податок	2		
23.	Нараховано амортизацію основних засобів	18		
24.	Реалізовано необоротні активи, утримувані для продажу	8		
25.	Надійшли кошти на поточний рахунок від реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу	8		
26.	Отримані відсотки за позиками, наданими іншому підприємству, на поточний рахунок в банку	2		
27.	Перераховано кошти на придбання фінансових інвестицій (акцій іншого підприємства)	10		
28.	Придбано програмне забезпечення	8		
29.	Перераховано кошти за програмне забезпечення	8		
30.	Придбано основні засоби	20		
31.	Перераховано кошти за основні засоби	20		
32.	Надійшли кошти від продажу облігацій	15		
33.	Виплачено дивіденди	6		
34.	Викуплені за грошові кошти раніше випущені акції підприємства	4		
35.	Перераховано кошти для погашення заборгованості за фінансовою орендою	3		
36.	Списано нестачі від псування цінностей	2		

? Питання для самоперевірки виконаного практичного заняття

1. Чому виникла необхідність підготовки «Звіту про рух грошових коштів» (ф. №3)?

2. Які є інформаційні зв'язки між «Звітом про рух грошових коштів» (ф. №3) та «Балансом» (ф. №1)?
3. Які методи складання «Звіту про рух грошових коштів» (ф. №3) застосовуються у світовій бухгалтерській практиці?
4. У розрізі яких видів діяльності відображається у цьому компоненті фінансової звітності грошові потоки?
5. Які операції не включаються до «Звіту про рух грошових коштів» (ф. №3)?
6. Який інформаційний зв'язок є між статтями «Звіту про рух грошових коштів» (ф. №3) та планом рахунків бухгалтерського обліку?
7. Як враховується вплив зміни валютних курсів при складанні «Звіту про рух грошових коштів» (ф. №3)?

Список рекомендованих джерел [1, 7, 16, 18, 20, 21, 22, 23]

ТЕМА 5. ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

План заняття

1. Складання форми №4 «Звіт про власний капітал».
2. Звірка даних форми №4 «Звіт про власний капітал» із даними форми №1 «Баланс».

Мета заняття. Формування професійних умінь і навичок з методики складання «Звіту про власний капітал» (ф. №4), застосування знань на практиці.

Практичне завдання

Завдання 1. Скласти форму №4 «Звіт про власний капітал».

Необхідно:

1. Визначити кореспонденцію рахунків за вказаними господарськими операціями в Журналі реєстрації господарських операцій.
2. В «Звіті про власний капітал» (ф. №4) проставити залишок на початок року за даними витягу з Балансу (ф. №1).
3. Заповнити «Звіт про власний капітал» (ф. №4) за вказаними в Журналі господарськими операціями (табл. 11).

4. Підрахувати у Звіті скоригований залишок на початок року (код рядка 050), разом зміни в капіталі (код рядка 290), та залишок на кінець року (код рядка 300).

5. Звірити дані коду рядка 300 «Звіту про власний капітал» (ф. №4) із даними форми №1 «Баланс» графі 4 «На кінець звітнього періоду» (табл. 12).

Таблиця 11

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст господарських операцій	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1	2	3	4	5
1.	Відображення результатів дооцінки основних засобів та суми зносу	1600,00 600,00		
2.	У минулому році помилково були списані на витрати матеріали, що призвело до зниження прибутку. У цьому році помилку необхідно виправити шляхом коригування нерозподіленого прибутку на 1000 грн.	1000,00		
3.	Відображення результатів уцінки основних засобів	3000,00 8000,00		
4.	Відображення результату господарської діяльності	16000,00		
5.	Нараховані дивіденди по акціях	3000,00		
6.	Збільшення статутний капітал за рахунок збільшення номінальної вартості акцій	5000,00		
7.	Здійснені відрахування в резервний капітал (фонд)	3000,00		
8.	Здійснена підписка на акції – номінальна вартість; – перевищення над номінальною вартістю	10000,00 4000,00		
9.	Отримані внески від акціонерів в формі: – грошових коштів; – основних засобів; – матеріалів	5000,00 17000,00 3000,00		
10.	Викуплені акції у акціонерів	1000,00		

1	2	3	4	5
11.	Повторно випущені в оборот акції, раніше викуплені	3000,00		
12.	Анульовані акції, які раніше були викуплені	1000,00		
13.	Зменшення статутного капіталу шляхом зменшення номінальної вартості акції	5000,00		
14.	Відображення вартості безкоштовного отриманих нематеріальних активів	2000,00		

Таблиця 12

**Витяг з «Балансу» (ф. №1)
розділу I пасиву «Власний капітал»**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	50	59
Пайовий капітал	310	–	–
Додатковий вкладений капітал	320	20	24
Інший додатковий капітал	330	7	10
Резервний капітал	340	13	16
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	25	31
Неоплачений капітал	360	(25)	(14)
Вилучений капітал	370	(3)	(–)
Усього за розділом I	380	87	126

Завдання 2. На підставі наведених даних скласти ф. 4 «Звіт про власний капітал» за 201x рік, якщо за звітний період були здійснені такі господарські операції:

- 1) нараховані дивіденди – 242 000 грн.;
- 2) відрахування до резервного капіталу – 100 000 грн.;
- 3) дооцінка основних засобів – 52 000 грн.;
- 4) помилка попереднього року, що завищила чистий прибуток – 84 000 грн.;

- 5) реалізовано акцій на суму 11 036 тис. грн.;
- 6) безкоштовно отримано основні засоби – 22 000 грн.
- 7) отримано чистий прибуток – 530 000 грн.

Залишки по статтях ф. 1 «Баланс» на початок 201х року були наступними:

- статутний капітал – 52 000 тис. грн. грн.;
- додатковий вкладений капітал – 2 400 тис. грн.;
- інший додатковий капітал – 3 720 тис. грн.;
- резервний капітал – 1 200 тис. грн.;
- нерозподілений прибуток – 524 тис. грн.;
- неоплачений капітал – 11 000 тис. грн.

? Питання для самоперевірки виконаного практичного заняття

1. У чому полягає необхідність складання «Звіту про власний капітал» (ф. №4)?
2. Назвіть складові власного капіталу.
3. Охарактеризуйте формат «Звіту про власний капітал» (ф. №4), який використовується підприємствами України.
4. Як операції, що здійснюються у процесі діяльності, впливають на складові власного капіталу?
5. Які є інформаційні зв'язки між «Звітом про власний капітал» (ф. №4) та «Балансом» (ф. №1)?
6. Який інформаційний зв'язок є між статтями «Звіту про власний капітал» (ф. №4) та планом рахунків бухгалтерського обліку?

Список рекомендованих джерел [1, 8, 16, 18, 20, 21, 22, 23]

ТЕМА 6. ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВИХ ЗВІТІВ

План заняття

1. Узгодження показників форми №5 «Примітки до річної фінансової звітності» та ф. 6 додаток до Приміток до річної

фінансової звітності «Інформація за сегментами» з іншими формами фінансової звітності.

2. З'ясування суті помилки; визначення порядку відображення в бухгалтерському обліку операції для виправлення помилки; проведення (у разі необхідності) коригування даних фінансової звітності.
3. Виправлення помилок в звітних формах.

Мета заняття. Формування професійних умінь і навичок з методики складання «Приміток до річної фінансової звітності» (ф. №5) та додатку до Приміток до річної фінансової звітності (ф. №6) «Інформація за сегментами», застосування знань на практиці.

Практичні завдання

Завдання 1. За наведеними вихідними даними (табл. 13) заповнити 2 розділ «Основні засоби» ф. 5 «Примітки до річної фінансової звітності».

Таблиця 13

Вихідні дані для складання ф. № 5 «Примітки до річної фінансової звітності»

Групи основних засобів	Субрахунок	Первісна вартість	Знос	Нараховано амортизації за рік
1	2	3	4	5
Будівлі та споруди	?	5 317	3 797	137
Машини та обладнання	?	2 361	1 166	144
Транспортні засоби	?	4 290	2 543	417
Інструмент	?	572	279	132
Інші основні засоби	?	10	5	2
Всього	×	?	?	?

Протягом року було придбано та введено в експлуатацію:

- будівля складу – 374 000 грн.;
- обладнання на суму 252 000 грн.;
- вантажний автомобіль – 128 000 грн.;
- меблі – 103 000 грн.

Було продано:

- обладнання, первісна вартість якого 23 000 грн., накопичений знос – 18 000 грн.;

легковий автомобіль, первісна вартість якого 95 000 грн., накопичений знос – 79 000 грн.

Завдання 2. Використовуючи вихідні дані (табл. 14) визначити чи є господарський сегмент звітним використовуючи критерій доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Відповідь обґрунтуйте.

Таблиця 14

Вихідні дані для визначення звітного сегмента на основі критерію доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
(тис. грн.)

№ з/п	Господарський сегмент	Дохід сегмента від операцій з зовнішніми покупцями	Дохід сегмента від операцій з іншими сегментами	Сукупний дохід сегмента	Порівняння з критерієм	Визнання звітним сегментом
1	2	3	4	5	6	7
1.	Виробництво та продаж ліків	205 000	–			
2.	Виробництво та продаж харчових добавок	195 000	–			
3.	Виробництво та продаж автомобілів	50 000	10 000			
4.	Продаж діагностичного обладнання	55 000	–			
5.	Виробництво та продаж ароматизаторів	30 000	–			
6.	Виробництво та продаж медичного приладдя	30 000	70 000			
7.	Разом					

Завдання 3. Використовуючи вихідні дані (табл. 15) визначити чи є господарський сегмент звітним використовуючи критерій фінансового результату сегменту. Відповідь обґрунтуйте.

**Вихідні дані для визначення звітнього сегмента на основі
критерію фінансового результату сегменту**

(тис. грн.)

№ з/п	Господарський сегмент	Прибуток сегмента	Збиток сегмента	Порівняння з критерієм	Визнання звітнім сегментом
1	2	3	4	5	6
1.	Виробництво та продаж ліків	10 000	–		
2.	Виробництво та продаж харчових добавок	80 000	–		
3.	Виробництво та продаж автомобілів	30 000	–		
4.	Продаж діагностичного обладнання	10 000	–		
5.	Виробництво та продаж ароматизаторів	–	10 000		
6.	Разом				

Завдання 4. Використовуючи вихідні дані (табл. 16) визначити чи є господарський сегмент звітнім використовуючи критерій балансової вартості активів. Відповідь обгрунтуйте.

Таблиця 16

**Вихідні дані для визначення звітнього сегмента на основі
критерію балансової вартості активів**

(тис. грн.)

№ з/п	Господарський сегмент	Балансова вартість активів сегмента	Порівняння з критерієм	Визнання звітнім сегментом
1	2	3	4	5
1.	Виробництво та продаж ліків	450 000		
2.	Виробництво та продаж харчових добавок	115 000		
3.	Виробництво та продаж автомобілів	290 000		

1	2	3	4	5
4.	Продаж діагностичного обладнання	60 000		
5.	Виробництво та продаж ароматизаторів	95 000		
6.	Разом			

Завдання 5. Виправити помилку, допущену в бухгалтерському обліку, яка, відповідно, призвела до викривлень у фінансовій звітності.

Необхідно:

Показати механізм виправлення помилки при формуванні первісної вартості якщо:

- виправлення виконуються у звітному періоді, коли помилка була здійснена, наприклад, у грудні 2012 р.;
- виправлення виконуються у наступному звітному році, наприклад, на момент проведення аудиторської перевірки, тобто у березні 2013 р.

Практична ситуація

Під час перевірки надходження основних засобів на підприємстві було встановлено, що не правильно визначено первісну вартість, а саме, що витрати на установку і доведення об'єкта основних засобів до стану, придатного до експлуатації, віднесли до складу витрат виробництва.

Так, у жовтні 2012 р. підприємство придбало стенд регулювання паливної апаратури за ціною 12000 грн., у т. ч. ПДВ 2000 грн. В обліку придбання та введення в експлуатацію стенда було відображено такими проводками:

Д-т 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів» К-т 631 «Розрахунки з постачальниками» – на суму 10000 грн.

Д-т 641 «Розрахунки з бюджетом» (субрахунок з обліку ПДВ) К-т 631 «Розрахунки з постачальниками» – на суму 2000 грн.

Д-т 104 «Машини та обладнання» К-т 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів» – на суму 10000 грн.

Витрати на його монтаж та налагодження були сплачені постачальнику додатково за окремими рахунком на суму 2400 грн., у т. ч. ПДВ 400 грн. В обліку ці витрати були відображені проводками:

Д-т 91 «Загальновиробничі витрати» К-т 631 «Розрахунки з постачальниками» – на суму 2000 грн.

Д-т 641 «Розрахунки з бюджетом» (субрахунок з обліку ПДВ) К-т 631 «Розрахунки з постачальниками» – на суму 400 грн.

Завдання 6. Показати послідовність виправлення помилки при корегуванні сальдо по рахунку 44 «Нерозподілений прибуток».

Практична ситуація

В результаті перевірки була найдена помилка – завищені витрати на 1000,0 грн. Помилка зв'язана з віднесенням на витрати попереднього періоду навчання співробітника англійській мові, але навчання не відбулося.

? Питання для самоперевірки виконаного практичного заняття

1. Чому виникла необхідність підготовки Приміток до річної фінансової звітності (ф. №5)?
2. Які є інформаційні зв'язки між формами фінансової звітності та «Примітками до річної фінансової звітності» (ф. №5)?
3. Охарактеризуйте поняття «господарський сегмент» та «географічний сегмент».
4. Наведіть умови визнання сегменту звітним.
5. Які два види помилок можливо виділити?
6. Розкрийте основні причини виникнення помилок у бухгалтерському обліку.
7. Яка послідовність виправлення помилки при корегуванні сальдо по рахунку 44 «Нерозподілений прибуток»?

Список рекомендованих джерел

[1, 9, 16, 18, 20, 21, 22, 23]

ТЕМА 7. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

План заняття

1. Порівняння структури і кількості показників фінансової звітності малого та великого підприємств.
2. Складання ф. №1-м «Баланс» та ф. №2-м «Звіт про фінансові результати» за даними бухгалтерського обліку.

Мета заняття. Формування професійних умінь і навичок з методики складання «Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва» в складі «Балансу» (ф. №1-м) і «Звіту про фінансові результати» (форма №2-м), застосування знань на практиці.

Практичні завдання

Завдання 1. Здійснити порівняння структури і кількості показників «Балансу» та «Звіту про фінансові результати» малих та великих підприємств. Результати оформити в табл. 17, 18.

Таблиця 17

Порівняння структури і кількості показників Балансу малих та великих підприємств

П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»				П(С)БО 2 «Баланс»			
«Баланс» (ф. №1-м)				«Баланс» (ф. №1)			
Актив		Пасив		Актив		Пасив	
Назва розділу	Кількість статей	Назва розділу	Кількість статей	Назва розділу	Кількість статей	Назва розділу	Кількість статей

Порівняння структури і кількості показників Звіту про фінансові результати малих та великих підприємств

П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»		П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати»	
«Звіт про фінансові результати» (ф. №2-м)		«Звіт про фінансові результати» (ф. №2)	
Назва розділу	Кількість статей	Назва розділу	Кількість статей
1	2	3	4

Завдання 2. Скласти Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва за наведеною нижче інформацією (табл. 19).

Таблиця 19

Вихідні дані для складання Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва

№ з/п	Показник	Сума по варіанту, грн.			
		1	2	3	4
1	2	3	4	5	6
1.	Сировина і матеріали	18 000	13 000	–	–
2.	Основні засоби:				
	– первісна вартість	5200000	7800000	3870000	315000
	– знос	150 000	1271000	394000	73000
3.	Статутний капітал	5170000	6520000	3433000	310000
4.	Грошові кошти на поточному рахунку в банку	150000	63 000	75 000	19 000
5.	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	189000	209 000	107 000	94 000
6.	Заборгованість працівникам по виплаті заробітної плати	4 000	42 000	21 000	7 000
7.	МШП	–	–	5 000	–
8.	Заборгованість перед органами страхування	2 000	27 000	18 000	–
9.	Незавершене виробництво	–	34 000	–	5 000
10.	Запасні частини	–	–	–	1 000

1	2	3	4	5	6
11.	Товари	40000	–	12 000	–
12.	Кошти в касі	2 000	–	–	1 000
13.	Заборгованість різних дебіторів	–	17 000	9 000	3 000
14.	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	170 000	-35 000	65000	-88 000
15.	Готова продукція	–	–	–	5 000
16.	Заборгованість дебіторів за відвантажені товари, готову продукцію	162 000	203 000	237 000	89 000
17.	Резервний капітал	–	–	–	21 000
18.	Заборгованість за довгостроковими позиками	–	–	88 000	–
19.	Резерв сумнівних боргів	15 000	65 000	22 000	–
20.	Кошти цільового фінансування	–	28 000	–	12 000
21.	Заборгованість по сплаті податку на прибуток	27 000	–	34 000	–
22.	Заборгованість по сплаті ПДВ	–	18 000	–	9 000
23.	Нематеріальні активи:				
	– первісна вартість	184 000	23 000	–	–
	– знос	23 000	8 000	–	–
24.	Забезпечення виплат персоналу	6 000	–	26 000	–
25.	Дохід (виручка) від реалізації будівельних робіт, у т.ч. ПДВ	81 000	–	–	–
26.	Собівартість реалізованих будівельних робіт	33 000	–	–	–
27.	Дохід (виручка) від реалізації товарів, у т.ч. ПДВ	–	1200000	–	990 000
28.	Собівартість реалізованих товарів	–	650 000	–	580 000
29.	Дохід (виручка) від реалізації готової продукції, у т.ч. ПДВ	–	–	480 000	–
30.	Собівартість реалізованої готової продукції	–	–	175 000	–

1	2	3	4	5	6
31.	Дохід від реалізації надлишкових будівельних матеріалів, у т.ч. ПДВ	12 000	–	–	–
32.	Собівартість реалізованих надлишкових будівельних матеріалів	4 000	–	–	–
33.	Податок на прибуток	8 000	25 000	12 000	60 000
34.	Витрати на упаковку товарів	–	1 000	–	–
35.	Витрати на гарантійний ремонт товарів	–	4 000	–	–
36.	Витрати на передпродажну підготовку товарів	–	–	–	3 000
37.	Витрати на телефонний зв'язок	–	–	2 000	–
38.	Оплата відсотків за банківськими кредитами	–	–	14 000	–
39.	Витрати на відрядження персоналу відділу збуту	–	–	–	2 000

Завдання 3. Скласти Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва

Необхідно:

1. Перевірити правильність складання оборотно-сальдової відомості (табл. 20).
2. За даними оборотно-сальдової відомості скласти форму №1-м «Баланс» на кінець та на початок звітних періодів.
3. Підрахувати валюту балансу.
4. За даними оборотно-сальдової відомості скласти форму №2-м «Звіт про фінансові результати».

? Питання для самоперевірки виконаного практичного заняття

1. Охарактеризуйте критерії віднесення підприємств до суб'єктів малого підприємництва, які містяться в законодавстві України.
2. Чим відрізняється фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва від фінансової звітності інших підприємств?
3. Охарактеризуйте зміст розділів «Балансу» (ф. №1-м) суб'єктів

Таблиця 20

Оборотно-сальдова відомість

№	Назва рахунку, субрахунку	Залишок на початок		Оборот за місяць		Залишок на кінець	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
1	2	3	4	5	6	7	8
10	Основні засоби	132340,00	–	–	–	132340,00	–
104	Машини та обладнання	110327,00	–	–	–	110327,00	–
109	Інші основні засоби	22013,00	–	–	–	22013,00	–
13	Знос необоротних активів	–	30636,00	–	8241,00	–	38877,00
131	Знос основних засобів	–	30636,00	–	8241,00	–	38877,00
20	Виробничі запаси	–	–	14824,00	14824,00	–	–
28	Товари	26427,00	–	1945782,00	1947847,00	24362,00	–
311	Поточний рахунок в банку	34527,00	–	2785141,00	2714583,00	105085,00	–
36	Розрахунки з покупцями	39810,00	–	2649933,00	2647891,00	41852,00	–
361	Розрахунки з вітчизняними покупцями	39810,00	–	2649933,00	2647891,00	41852,00	–
37	Розрахунки з різними дебіторами	–	–	6175,00	6175,00	–	–
372	Розрахунки з підзвітними особами	–	–	6175,00	6175,00	–	–
40	Статутний капітал	–	44724,00	–	–	–	44724,00
44	Нерозподілені прибутки	–	4722,00	76597,00	76597,00	–	4722,00
441	Прибуток нерозподілений	–	4722,00	76597,00	76597,00	–	4722,00
63	Розрахунки з постачальниками	–	69527,00	1824821,00	1762527,00	–	–
631	Розрахунки з вітчизняними постачальниками	–	69527,00	1824821,00	1762527,00	–	131821,00
64	Розрахунки за податками	–	34831,00	634835,00	634835,00	–	34831,00

Продовження табл. 20

1	2	3	4	5	6	7	8
641	Розрахунки за податками	–	34831,00	634835,00	634835,00	–	34831,00
65	Розрахунки зі страхування	–	16809,00	109060,00	109060,00	–	16809,00
66	Розрахунки за виплатами працівникам	–	31855,00	287135,00	287135,00	–	31855,00
661	Розрахунки за заробітною платою	–	31855,00	287135,00	287135,00	–	31855,00
702	Доход від реалізації товарів	–	–	2434517,00	2434517,00	–	–
71	Інші операційні доходи	–	–	224550,00	224550,00	–	–
713	Доход від операційної оренди активів	–	–	224550,00	224550,00	–	–
74	Інші доходи	–	–	24950,00	24950,00	–	–
742	Доход від реалізації НА	–	–	24950,00	24950,00	–	–
79	Фінансові результати	–	–	2278221,00	2278221,00	–	–
791	Фінансові результати від основної діяльності	–	–	2278221,00	2278221,00	–	–
902	Собівартість реалізованих товарів	–	–	1846921,00	1846921,00	–	–
93	Витрати на збут	–	–	419260,00	419260,00	–	–
94	Інші операційні витрати	–	–	2749,00	2749,00	–	–
98	Податок на прибуток	–	–	4724,00	4724,00	–	–
981	Податок на прибуток від основної діяльності	–	–	4724,00	4724,00	–	–
	Разом	233104,00	233104,00	17247536,00	17247536,00	303639,00	303639,00

4. Охарактеризуйте зміст «Звіту про фінансові результати» (ф. №2-м) суб'єктів малого підприємництва.

5. Чим спрощений план рахунків бухгалтерського обліку, дозволений для використання суб'єктами малого підприємництва, відрізняється від «звичайного» плану рахунків бухгалтерського обліку?

6. Які інформаційні зв'язки є між фінансовою звітністю суб'єкта малого підприємництва та планом рахунків бухгалтерського обліку (спрощеним та звичайним)?

7. В яких випадках складається Звіт суб'єкта малого підприємництва в складі Балансу (ф. №1-мс) та Звіту про фінансові результати (ф. №2-мс).

Список рекомендованих джерел [1, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 23]

ТЕМА 8. КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

План заняття

1. Бухгалтерські та юридичні відмінності при різних схемах об'єднання підприємств.
2. Консолідація балансу при придбанні 100% капіталу за ціною, вищою за номінальну вартість акцій.
3. Консолідація балансу при придбанні менше 100% капіталу (за номінальною вартістю акцій).
4. Консолідація балансу при злитті підприємств.

Мета заняття. Формування професійних умінь і навичок зі складання консолідованої фінансової звітності, застосування знань на практиці.

Практичні завдання

Завдання 1. Використовуючи П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств» в таблиці 21 показати основні відмінності за різних схем об'єднання підприємств.

Бухгалтерські та юридичні відмінності при різних схемах об'єднання підприємств

№ з/п	Найменування	Злиття (об'єднання інтересів)	Придбання	Об'єднання шляхом створення нової юридичної особи
1	2	3	4	5
Юридичні відмінності				
1.	Сторони угоди			
2.	Результат об'єднання			
Бухгалтерські відмінності				
1.	Переоцінка активів та зобов'язань після об'єднання			
2.	Гудвіл			
3.	Відображення доходу об'єднаного підприємства в рік об'єднання			
4.	Відображення нерозподіленого прибутку в рік об'єднання			

Завдання 2. Скласти Консолідований баланс в разі придбання 100% капіталу за ціною, вищою за номінальну вартість акцій (табл. 22).

Практична ситуація

а) підприємство А придбало 100 % капіталу підприємства Б (76 тис. грн.) за ціною 86 тис. грн. Різниця, яка класифікується як позитивний гудвіл, відображається у консолідованому балансі, де власний капітал представлений власним капіталом інвестора, оскільки відбулося повне поглинання підприємства Б підприємством А.

Примітка. Ці регулюючі записи будуть правильними у тому випадку, коли вартість активів придбаного підприємства дорівнюватиме їх справедливій вартості. В іншому випадку виникне необхідність здійснення дооцінки активів, оскільки гудвіл визначається як різниця між вартістю придбання та справедливою вартістю придбаних ідентифікованих активів та зобов'язань.

**Консолідація балансу при придбанні 100 % капіталу за ціною,
вищою за номінальну вартість акцій**

Статті	Інвестор (А)	Підприємство, акції якого придбані (Б)	Регулюючі записи		Консолідований баланс
			Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5	6
АКТИВ					
Грошові кошти	22	22			?
Інвестиції А в Б	86			?	
Інші активи	690	64			?
Гудвіл			?		?
Баланс	798	86			?
ПАСИВ					
Статутний капітал	600	56	?		?
Прибуток	100	20	?		?
Поточні зобов'язання	98	10			?
Баланс	798	86	?	?	?
Довідково: чисті активи	700	76			?

б) для спрощення прикладу розгляньте випадок, коли лише вартість основних засобів підприємства Б, за якою вони обліковуються на балансі, відрізняється від справедливої вартості: їх залишкова вартість становить 54 тис. грн., а їх справедлива вартість дорівнює 59 тис. грн. Як у цьому випадку буде відбуватися консолідація балансу (табл. 23).

**Консолідація балансу при придбанні 100 % капіталу за ціною,
вищою за номінальну вартість акцій**

Статті	Інвестор (А)	Підприємство, акції якого придбані (Б)	Регулюючі записи		Консолідований баланс
			Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5	6
АКТИВ					
Грошові кошти	22	22			?
Інвестиції А в Б	86			?	
Основні засоби	500	54	?		?

1	2	3	4	5	6
Інші активи	190	10			?
Гудвіл			?		?
Баланс	798	86			?
ПАСИВ					
Статутний капітал	600	56	?		?
Прибуток	100	20	?		?
Поточні зобов'язання	98	10			?
Баланс	798	86	?	?	?
Довідково: чисті активи	700	76			?

Завдання 3. Скласти Консолідований баланс у випадку придбання менше ніж 100 % капіталу (за номінальною вартістю) (табл. 24).

Практична ситуація

Підприємство придбало 80 % акцій підприємства Б (статутний капітал якого становить 60 тис. грн.) за 90 тис. грн.

Таблиця 24

Консолідація балансу при придбанні менше 100 % капіталу (за номінальною вартістю)

Статті	Інвe-стор (А)	Підприємство, акції якого придбані (Б)		Регулюючі записи		Консолідований баланс
		Балансова вартість	Справедлива вартість	Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5	6	7
АКТИВ						
Грошові кошти	62	22	22			?
Інвестиції А в Б	90				?	
Основні засоби	460	54	60	?		?
Інші активи	190	10	10			?
Гудвіл				?		?
Баланс	802	86	92			?

1	2	3	4	5	6	7
ПАСИВ						
Статутний капітал	600	60	60	?		?
Прибуток	100	20	20	?		?
Частка меншості					?	?
Дооцінка			6			
Поточні зобов'язання	102	6	6			108
Баланс	802	86	92	?	?	?
<i>Довідково:</i> чисті активи	700	80	86			?

Завдання 4. Розглянути процедуру консолідації балансу при злитті підприємств (табл. 25).

Практична ситуація

Підприємство **Б** має заборгованість перед підприємством **А** 40 тис. грн.

Таблиця 25

Консолідація балансу при злитті підприємств

Статті	Підприємство (А)	Підприємство (Б)	Регулюючі записи		Консолідований баланс
			Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5	6
АКТИВ					
Грошові кошти	108	120			?
Інші активи	690	628		?	?
Баланс	?	?			?
ПАСИВ					
Статутний капітал	600	550			?
Прибуток	100	120			?
Поточні зобов'язання	98	78	?		?
Баланс	?	?	?	?	?
<i>Довідково:</i> чисті активи	700	76			?

? Питання для самоперевірки виконаного практичного заняття

1. Розкрийте причини виникнення практики складання консолідованої фінансової звітності.
2. Які специфічні особливості характерні для консолідованої фінансової звітності групи підприємств?
3. Коли материнське підприємство може не подавати консолідовану фінансову звітність?
4. В яких випадках показники дочірнього підприємства не включаються до консолідованої фінансової звітності?
5. Розкрийте основні способи об'єднання підприємств та їх відмінні особливості.
6. Що таке гудвіл та як його сума відображається у консолідованій фінансовій звітності?

Список рекомендованих джерел [1, 11, 19, 20, 21, 22, 23]

ТЕМА 9. ФІНАНСОВІ ЗВІТИ В УМОВАХ ГІПЕРІНФЛЯЦІЇ

План заняття

1. Техніка перерахунку фінансових звітів в умовах гіперінфляції на прикладі

Мета заняття. Формування професійних умінь і навичок з Техніка перерахунку фінансових звітів в умовах гіперінфляції.

Практичні завдання

Завдання 1. За наведеними даними знайдіть первісну вартість, знос та залишкову вартість основних засобів з урахуванням гіперінфляції (табл. 26, 27). Підприємство застосовує прямолінійний метод амортизації до усіх груп основних засобів. Зважаючи на те, що підприємство отримало протягом звітного року чистий дохід 9743,1 тис. грн., розрахуйте показники оборотності основних засобів з урахуванням і без урахування інфляції. Зробіть висновки.

Розрахунок скоригованої вартості основних засобів

Група ОЗ	Дата надходження	Первісна вартість на 31.12.XX	Індекс інфляції	Скоригована первісна вартість, тис. грн.	Знос, тис. грн.		Залишкова вартість, тис. грн.	
					з обліку	скоригований	з обліку	скоригований
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Будівлі, споруди	Вересень 1996	3108	2,0541					
Машини та обладнання	Жовтень 1996	1936	1,9997					
Транспортні засоби	Серпень 1996	90	1,7592					
Інструменти, прилади, інвентар	Жовтень 2000	27	1,0160					
Малоцінні НМА	Грудень 2003	21	1					
Усього	×	5182	×					

Таблиця 27

Дані для розрахунку амортизації та зносу

Група ОЗ	Термін корисного використання, років	Фактично знаходились в експлуатації*
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	50	
Машини та обладнання	8	
Транспортні засоби	7	
Інструменти прилади, інвентар	10	
**Малоцінні НМА	5	

*розрахувати самостійно за прямолінійним методом, враховуючи, що амортизація починає нараховуватись з місяця, наступного за місяцем надходження.

** для цих активів підприємство обрало 100% метод нарахування зносу після їх введення в експлуатацію.

Завдання 2. За наведеними даними знайдіть скориговану вартість власного капіталу.

Чистий прибуток підприємства за звітний рік становить 50,7 тис. грн. Припустимо, що інші статті фінансових звітів не потребують коригування на гіперінфляцію. Визначте рентабельність власного капіталу з урахуванням та без урахування гіперінфляції. Зробіть висновки.

Дата внесків до статутного капіталу	Внесено, грн.	Індекс інфляції	Сума, грн.	Різниця
червень 1995	700	2,2168		
квітень 1997	1000	1,8991		
жовтень 2000	500	1,0160		
Усього				

Завдання 3.

Витяг зі звіту про фінансові результати

(тис. грн.)

Інші фінансові доходи	40
Інші доходи	200
Інші витрати	(100)
Податок на прибуток	(60)

Індекси інфляції: на початок року 100, на кінець року 125, середній 114, на дату отримання фінансових доходів 118. Інші доходи і витрати формуються рівномірно протягом року.

Завдання 4.

Витяг зі звіту про фінансові результати

(тис. грн.)

Доход від реалізації	2870
Собівартість реалізації	(1100)
Валовий прибуток	1770

Залишок товарів на початок року – 100, на кінець року – 200. Індекси інфляції: на початок року 100, на кінець – 125, середній 114, на дату придбання товарів, які були в запасі на кінець року – 116.

? Питання для самоперевірки виконаного практичного заняття

1. Яким документом регулюється порядок коригування фінансової звітності на вплив інфляції? В яких випадках він застосовується?
2. Як визначається коефіцієнт коригування?
3. Як визначається кумулятивний приріст інфляції?
4. Який порядок коригування показників Балансу?
5. Який порядок коригування показників Звіту про фінансові результати?
6. Який порядок коригування показників Звіту про рух грошових коштів?
7. Який порядок коригування показників Звіту про власний капітал?

Список рекомендованих джерел [1, 13, 16, 20, 22]

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року №2755-VI / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. №87 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс» : наказ Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати» : наказ Міністерства фінансів України

31.03.1999 р. № 87 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів» : наказ Мінфіну України 31.03.1999 р. № 87 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 «Звіт про власний капітал» : наказ Міністерства фінансів України 31.03.1999 р. № 87 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок у фінансових звітах» : наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999 р. №137 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств» : наказ Міністерства фінансів України від 7 липня 1999 року №163 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність» : наказ Міністерства фінансів України від 30.07.1999 р. № 176 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію» : наказ Мінфіну України від 16.07.2001 № 344 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції» : наказ Мінфіну України від 28.02.2002 № 147 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» : наказ Міністерства фінансів України від 15.03.2000 р. №161/4382/ [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами» : наказом Міністерства фінансів України від 19.05.2005 р. за № 412 // [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

16. Порядок подання фінансової звітності: постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 р. №419 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

17. Про Примітки до річної фінансової звітності : наказ Міністерства фінансів України від 29.11.2000 р. № 302 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

18. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності : наказ Міністерства фінансів України від 22.12.2008 р. № 1524 із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 12.01.2011 р. №10 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

19. Перелік видів діяльності, щодо яких складається зведена фінансова звітність : наказ Міністерства фінансів України від 24.02.2000 р. № 37 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

20. Звітність підприємств : [навч. посібник] / Г.М. Давидов, Н.С. Шалімова. – К. : Знання, 2010. – 623 с.

21. Звітність підприємств : [підручник] / За ред. В.С. Уланчука. – К. : Знання, 2008. – 492 с.

22. Зубілевич С.Я. Облік і звітність підприємств : [інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення] / С.Я. Зубілевич. — Рівне : НУВГП, 2008. — 214 с.

23. Левицька С.О. Звітність підприємств : [підручник] / С.О. Левицька, Я.В. Лебедзевич, О.О. Осадча — К. : «Центр учбової літератури», 2012. — 240 с.

4. ЗРАЗОК ВИКОНАНОЇ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

ТЕМА 4. ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

Практичне завдання

Завдання 1. Скласти форму №4 «Звіт про власний капітал».

Необхідно:

1. Визначити кореспонденцію рахунків за вказаними господарськими операціями в Журналі реєстрації господарських операцій (табл. 28).

2. В «Звіті про власний капітал» (ф. №4) (табл. 31) проставити залишок на початок року за даними витягу з «Балансу» (ф. №1) (табл. 29).

3. Заповнити «Звіт про власний капітал» (ф.№4) за вказаними в Журналі господарськими операціями (табл. 30).

4. Підрахувати у Звіті скоригований залишок на початок року (код рядка 050), разом зміни в капіталі (код рядка 290), та залишок на кінець року (код рядка 300).

5. Звірити дані коду рядка 300 «Звіту про власний капітал» (ф. №4) із даними «Балансу» (ф. №1) графі 4 «На кінець звітного періоду» (табл. 29).

Таблиця 28

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст господарських операцій	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1	2	3	4	5
1.	У лютому місяці підприємством було виявлено помилку у нарахуванні суми амортизації в попередньому році, що зменшило суму чистого прибутку на 10 тис. грн.			
2.	У березні місяці було здійснено дооцінку нематеріальних активів на 10 тис. грн.			
3.	Чистий прибуток за рік становив 50 тис. грн.			
4.	Підприємство оголосило, що за підсумками року буде спрямовано на виплату дивідендів 20 тис. грн.			
5.	На поповнення резервного капіталу було спрямовано 2 тис. грн.			
6.	У травні місяці надійшли кошти на поточний рахунок в сумі 1400 тис. грн. в оплату за передплачені, але не повністю сплачені акції			
7.	У червні місяці підприємство викупило власні акції на суму 300 тис. грн., а в липні повністю анулювало їх			
8.	У жовтні місяці надійшов благодійний внесок у сумі 5 тис. грн. у вигляді основних засобів			

**Витяг з «Балансу» (ф. №1)
розділу I пасиву «Власний капітал»**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	2500	2200
Пайовий капітал	310	–	–
Додатковий вкладений капітал	320	700	700
Інший додатковий капітал	330	350	365
Резервний капітал	340	500	502
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	п350	70	108
Неоплачений капітал	360	(1400)	–
Вилучений капітал	370	–	–
Усього за розділом I	380	2720	3875

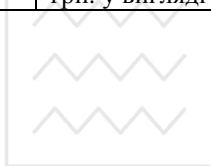
РОЗВ'ЯЗОК

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст господарських операцій	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1	2	3	4	5
1.	У лютому місяці підприємством було виявлено помилку у нарахуванні суми амортизації в попередньому році, що зменшило суму чистого прибутку на 10 тис. грн.	10 000,00	13	441
2.	У березні місяці було здійснено дооцінку нематеріальних активів на 10 тис. грн.	10 000,00	12	423
3.	Чистий прибуток за рік становив 50 тис. грн.	50 000,00	79	441

1	2	3	4	5
4.	Підприємство оголосило, що за підсумками року буде спрямовано на виплату дивідендів 20 тис. грн.	20 000,00	443	67
5.	На поповнення резервного капіталу було спрямовано 2 тис. грн.	2 000,00	443	43
6.	У травні місяці надійшли кошти на поточний рахунок в сумі 1400 тис. грн. в оплату за передплачені, але не повністю сплачені акції.	1 400 000,00	311	46
7.	У червні місяці підприємство викупило власні акції на суму 300 тис. грн., а в липні повністю анулювало їх	300 000,00 300 000,00	451 40	311 451
8.	У жовтні місяці надійшов благодійний внесок у сумі 5 тис. грн. у вигляді основних засобів	5 000,00	10	424

Продовження табл. 31

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Використання дооцінки необоротних активів	120	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	130	–	–	–	–	–	50	–	–	50
Розподіл прибутку:										
Виплати власникам (дивіденди)	140	–	–	–	–	–	(20)	–	–	(20)
Спрямування прибутку до статутного капіталу	150	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Відрахування до резервного капіталу	160	–	–	–	–	2	(2)	–	–	–
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	170	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Внески учасників:										
Внески до капіталу	180	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Погашення заборгованості з капіталу	190	–	–	–	–	–	–	1400	–	1400
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	200	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Вилучення капіталу:										
Викуп акцій (часток)	210	–	–	–	–	–	–	–	(300)	(300)

Продовження табл. 31

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Перепродаж викуплених акцій (часток)	220	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Анулювання викуплених акцій (часток)	230	(300)	–	–	–	–	–	–	300	–
Вилучення частки в капіталі	240	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Зменшення номінальної вартості акцій	250	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Інші зміни в капіталі:		–	–	–	–	–	–	–	–	–
Списання невідшкодованих збитків	260	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Безкоштовно отримані активи	270	–	–	–	5	–	–	–	–	5
Інші зміни	280	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Разом зміни в капіталі	290	(300)	–	–	15	2	28	1400	–	1145
Залишок на кінець року	300	2200	–	700	365	502	108	–	–	3875

